

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 211. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

KEDD, 1952. SZEPTEMBER 9.

A MAI SZÁMBAN

Nyolc éve szabadult fel a Bolgár Népköztársaság (2. old.) — Hétfőn tartották az első megyei női traktorista értekezletet (3. old.) — Rákosi „lámpái” Hajdúhadházon (3. old.) — Emlékünnepély Móricz Zsigmond szülőfalujában (3. old.) — A Honvéd győzött, a Dózsa döntetlenül játszott a Lokomotív kikapott, (4. oldal.)

A népek békekongresszusának sikeréért

A népek békekongresszusa olyan időben ül össze, amelyet az amerikai imperialisták és esatlósok egyre fokozódó háborús készülődése jellemez. Koreában kezdetben harc dúl az imperialisták további terveit tárgya a világ és a Szovjetunió és Kína határához közelfekvő békés városok és falvak napokban történt bombázása. Gyázaatos provokáció volt ez a támadás, amely világosan kifejezte a juttatja, hogy Amerika pénzéhes arai új háborút készítenek elő, amely első sorban a Szovjetunió, Kína és a népi demokráciák ellen irányul. A háborús veszély az utóbbi időben is tovább fokozódott és az új háború kirohantásának veszélye a népek feje felet leg, Korea példája izelt abból, hogy egy új világháború esetén milyen sorsot szánának a világ valamennyi népének, a mi népünknek is az amerikai hadügyminiszterium tömeggyilkosai.

A világ békét akaró száz- és százmilliói már eddig is nagy sikereket értek el a háborús gyújtogatók elleni harcban. Nem egyszer sikerült közös erővel, elszánt akarattal lefogni a gyilkosok kezét. A néptömegek szilárd békeakarátának gyümölcse az is, hogy az Atlanti Szövetség szervezőinek — minden ígéreteket ellenére sem sikerült eddig az Atlanti Szövetséget szilárdra tenni. Beeseg-ropog ez a háborús gépezet s eddigi működése korántsem változta meg ki a Waz Street utának osztatlan tejeszet. Nem elégtül ki az amerikai imperialistákat a nyugati-nemzet-országi események alakulása sem. Emellett növekvő aggodalommal figyelik a jövőkeletű népek egyre harcossabbá, bátrabbá váló mozgalmát is, amelynek éle első sorban az új háború megakadályozására irányul. A koreai legverszüneti tárgyalásokat sem sikerült felrúgnok. Eppen a népek haragos szava, erje kényseritő öket, hogy továbbra is elmenjenek a tárgyalásokra.

A béke védelmében eddig elért sikereket kétségtelenül nagyok. Megmutatják a népek elszánt békeakarátát, ellenállhatatlan erejét. A sikereik azonban nem athatják el éberségünket, nem lehet megelégedni semmilyen eddigi eredménytel, mert a békét csak úgy őrizhetjük meg, ha az eddigi sikereket csupán kiindulóponnak tekintjük, olyan forrásnak, amelyből további eredmények, békeharcunk táplálkozhat, erőt meríthet.

A december 5-iki bécsi „népek békekongresszusa” lehetővé teszi, hogy nagy lépésekkel haladjunk előre azoknak az erőknél a tömörítése tedén, amelyek a béke megóvása érdekében dolgoznak, vagy dolgozhatnak. Zászlónk alá kell sorakoztatni minden becsületes embert, munkásokat, parasztokat, értelmiségieket, háziasszonyokat és a vallások tömegeit. Mozgósítani kell azokat is, akik eddig csak tétlenül nézték, hogy az amerikai imperialisták lépésről-lépésre új háború szörnyiségibe próbálják beérintani az emberiséget.

A veszélyek felismerése hatalmas tömegeket mozgósított meg máris a világ népei mindenütt lelkesen készülnek a népek békekongresszusára, ahol hallhatják a harcoss békeakarataikat, megáljt kiállhatnak a gyilkosoknak. A népek békekongresszusának előke-

születei máris nagyszabású mozgalmról tanuskodnak. Több országban népszavazással készítik elő a lakosságot a kongresszusra. Franciaországban és Olaszországban gyűléseket, vitásteleket rendeznek, ahol a dolgozóknak módjában áll a Béke-Világ-ánács határozatait megtárgyalni s a nekik megfelelő legjobb javaslatok mellett szavazni. Belgiumban a béke-mozgalm nagyszabású küldöttséget juttat a tartományi képviselői szervek választott vezetőséghez, hogy így fejezze ki előttük a lakosság békevágyát.

Hazánkban így megyénken is a munka jobb megszervezésével, a takarékoság fokozásával, a gépek jobb kihasználásával, jobb termeléssel, a tervek teljesítésével készülnek munkásaink a népek békekongresszusára. A falvakban a béke jelszavával folyik a begyűjtés és az őszi munka. A diákok az iskolák padjaiban a béke jelszavával tanulnak. A béke erőstéséért épülnek új gyáraink, üzemaink, hisz a béke megőrzéséhez nem elég csak az elszántság, a béke harcoss akarása, anyagi, gazdasági aapra is szükség van. Szükség van a béke műveire, amelyek tovább fokozzák hazánk gazdasági erejét. A szovjet nép a kommunizmus építkezésével erősíti a világ békéjét.

Egyben feltárja a népek előtt azt a jövőt, amely minden szabad nép számára elérhető. Bennünk is még keményebb harcra, még jobb munkára ösztönöznek a kommunizmus nagy építkezései, mert megmutatják holnapunkat, holdog jövőnkét. A nagyszertű jövő kirajzolódása új békeharcosokat szül hazánkban, megyénken is s formálja az új hazafiságot dolgozóinkban. Ez a hazafiság érteit meg a békétakaró milliókkal, hogy a béke védelmére ma egyet jelent a haza védelmével. Ez a hazafiság elítéli a pacifizmust, a béke jámbort, minden áron való óhajását, amely egyenlő a béke elárulásával.

Az Országos Békeanács határozata most újra felhívja a békebizottságokat hogy küzdjenek a béke-mozgalm soraiban még lelkelhető pacifista hangulat ellen. Küzdjenek azért, hogy a kongresszusra való készülődés nyissa ki újabb iz- és százezek szemét a valóságra, a háborús veszélyre és a béke megvédésének kötelességére; töltse el szívüket a haza forróbb szeretete s a béke védelmének elszántsága; fokozza éberségüket, növelje munkára, harcra kész karjuk erejét.

Tölünk függ, hogy a háborús gyújtogatóknak elmenjen a kedve az új háború kirohantásától, a világ vérbeborításától. Tölünk függ, hogy a békét megvédjük-e vagy hagyjuk magunkat behálózni az imperialisták háborús propagandájától. Nagy munka vár a népnevelőkre, a békebizottságokra, hogy megérettsek: a háború veszélye azért nincs közelebb, mert a népek keményen küzdöttek ellene s hogy ezután se legyen közelebb, az még 1. ményebb küzdelmet, helyjállást, munkát kíván. Akkor készülünk méltóképp a világ békeszerető millióinak nagy bécsi seregszemléjére, ha békeakarataink mellett újabb kiemelkedő eredményekről adhatnak majd számot küldötteink

HARCBA A HARMADIK NEGYEDÉVITERT TULTELJESÍTÉSÉRT

Munkaverseny a Ruhagyárban

A ruhagyári dolgozók sok értékes jutalásban részesültek 1949 óta: a hajdani lábhajtásos géppel dolgozó szövetkezet modern kö-zépüzemmé vált. Neomilagtást lehet találni minden üzemenrésében, szalagrendszerben folyik a termelés. A dolgozók munkáját a legmodernebb gépek segítik. És munde még csak a kezdet: a gyár egy-két éven belül a maúni is sokkal modernebb, nagyobb lesz.

A megváltozott viszonyokat az új munkafeltételeket a dolgozók fokozott helyjállással igyekeznek viszonzni. Ezt számtalan példa bizonyítja. Az üzem elenjtár a március 9. április 4-i munkaversenyben, május 1-re pedig elnyerte a Városi Pártbizottság vándorcsalját. Az első félében a ruhagyári dolgozók másfél millió forint értékű áru termeltek — terven felül.

Júliusban azonban hirtelen visszaszűnt az üzem termelése. Az üzem nem teljesítette a havi tervét. Hogyan történhetett ez meg? — kérdezték az üzemből számosan. Az kétségtelen, hogy a sok állás is felborította a

tervszerűséget, a hibák gyökere azonban mégis az elbizakodottságból, a hibákkal szemben tanúsított megalkuvásból eredt. Az élenjáró dolgozók és sztahanovisták bevonásával harc indult a fogyatékoság felszámolásáért. Ennek a harcnak eredményeképpen megjavult az üzem bécsi rendje, szélesedett a munkaverseny, kifogástalanabbá vált a minőség. Augusztus 20-át az üzem már újabb győzelmekkel ünnepelte. A jobbmodelles szalagok teljesítménye túlszárnyalta a 100 százalékos. Összegezve: az üzem 457.000 forintos felajánlását 472.000 forinttal teljesítette.

Az augusztus 20-i versenyekései lezárásával sem hagyott alább a Ruhagyárban a verseny lendülete. Mikor Rákosi elvtársat a minisztertanács elnökévé választották, a dolgozók Rákosi-műszoakat indítottak. A Rákosi-műszoak kiváló eredmények születtek. Gál Erzsébet 178,2. Püspök István 176, a szabászaton Juhász Lajosné 200 százalékos, a baszálóteremben Kállai Józsefné 250 százalékos ért el ebben az időszakban. A műszakiak is péld-

dás munkával segítettek a dolgozókat. Nekik is köszönhető, hogy amíg a júliusi tervet nem teljesítették, addig májusban már 101,2 százalékos ért el a vállalat. Jelenleg az üzemben lelkes munkafelajánlások folynak november 7. tiszteletére. A műszaki dolgozók népi munkájuk mellett egy-egy szalag patronálását vállalják, emellett a többjazonos gyártást is tökéletesítik. A szalagok eggyrészen az év végére négyfajta modelt lehet már gyártani, amely egyre bővebb választékokat jelent a konfekció iparban.

Az üzem kollektív felajánlása az, hogy 102 százalékos teljesítést november 7. tiszteletére 110 százalékra emeli. Ez nem könnyű feladat. A ruhagyári dolgozók azonban harcolnak azért, hogy minden feltételt megteremtsék a harmadik negyedévi terv túlteljesítésének. Ez lesz válasszuk a felszabadulás óta bekövetkezett sok-sok fejlődésre, — harcoss helyjállásunk a béke érdekében.

Szabó Sándor
műszaki igazgató h.

A derecskei járás az őszi mezőgazdasági verseny élén

Az őszi mezőgazdasági munkák végzésére igen kedvezőre fordult az időjárás. Vég egészen befellegzett a kúák hire-ztelésnek: száraz a talaj, nem lehet szárazni velni! Az őszi munkát most sokkal kedvezőbb körülmények között végezhetjük, mint tavaly végeztük. A kedvező lehetőségeket jobban kell használni a megyében és gyorsítani kell a munkát, hogy határidő előtt fejezessük be tervünket.

Példát mutat a jó munkából a derecskei járás ahol az istállótrágya kihordásában már 88 száza ékot értek el és a vetőszántá-ban sem előztek meg a derecskeiket senki. A járásban a mezőgazdasági állandó bizottság jól végzi feladatát. Jó az ellenőrzés és amit minden járásban követni kell: a mezőgazdasági állandó bizottság és a begyűjtési állandó bizottság nem egymástól elszakadva végzi feladatát, hanem segítik egymás munkáját. Ez a helyes.

A JÖVŐ ÉVI BEGYŪJTÉS SIKERÉRT MÁR MOST KELL KÜZDENI A BARÁZDAKON

A két állandó bizottság munkája szorosan összefügg egymással. A jól végzett talajmunka és növényápolás nélkül nincs jó termés.

A trágyázás a korai vetés a minőség megőrzéséért a legfontosabb feltétel. Több teremből több a beadás teljesítése és több is jut szabadpiaci értékesítésre.

A jövő évi begyűjtés sikeréért tehát már most kell harcolni a barázdákon.

Nem látják még ezt be Magyar-homoronon és Körö-szegapáiban, ahol eufosán elmaradtak a trágyázással, szántással, vetéssel.

EGYEK AZ ŐSZIÁRPA 40 SZÁZALEKÁT MÁR ELVETETTE

A korai vetés t-kinlve Egyektől lehet tanulni: az ősziarpa 40 százaléka már elvetette a rozs-

vetésében Fülöp érte el a legjobb eredményt és úgy haladnak a munkával, hogy szeptember 20-ra befejezik a vetést. Sárrétudvariban előfejezték a jelszó: korai vetés több termés! Élenjártak a trágya kihordással, de maradtak a vetéssel, ha így haladnak elcsnek az elsősgéttől.

A szántóterület 40 százalékan kenyérgabonát kell termelni, van tehát munka bőségesen, nincs idő a kényelmeskedésre. Számítani kell arra is, hogy tartós

Istállótrágyázás	Vetőszántás	Vetés:		
		árpa	rozs	tak. kev.
s z á z a j é k				
1. Derecskei járás	88	15	1	3
2. Polgári járás	70	8	1	5
3. B.-keresztesi járás	70	15	2	—
4. P.-ladányi járás	53	10	4	15
5. Nagylétei járás	46	12	6	3
6. Debreceeni járás	39	11	6	3
7. Debreceeni járás	31	11	—	11
8. B.-újfalui járás	40	5	—	—

Az őszi munkaversenyben hátul van Debrecen város és a berettyóújfalui járás. A berettyóújfalui járás a legutóbbi jelentés szerint még nem is kezdett a vetéshez, — a szántás-vetési versenyben.

Visszapillantás a Megyei Mezőgazdasági Kiállításra

A Megyei Mezőgazdasági és Állattenyésztési Kiállításon olyan eredményben volt részünk amelyről csak, nagyon sokat beszélünk. Fényes bizonyítékát látunk ott mezőgazdaságunk szocialista átalakulásának állami gazdaságaink, termelőszövetkezeink hatalmas fejlődésének. Láthatuk, hogy a gépesítés mennyire megkönnyíti dolgozó parasztságunk munkáját, növeli termelését. Tanusított a kiállítás a lovassport kimagasló eredményeiről. Az úri Magyarországon, a 25 eszrendűs Horthy-uralom alatt a lovassport csak az arisztokraták, gyárosok, kulákok sportja volt, a dolgozó nép előtt itt is, mint mindenütt zárva voltak a kapuk.

Boldogan mondhatjuk, ez már a múlté. A nép, a dolgozók fia vették hirtokukba ezt a sportot is. Öröm és büszkeség fogott el a kiállítás alatt. Munkások és dolgozó parasztok áldozatos munkájának gyümölcsében gyönyörködhettem és elgondoltam: így élni, ilyeneket a kólni csak szabadságban, békében élő nemzet képes.

Bakó László levelező-Debrecen, tangazdász

esős is lehet, ahol most nem igyekeznek, ott nagyon lemaradhatnak. Hajdúbagason szép példát adtak az őszi munka jó elvégzéséről. Id. Széplaki István és Tokaj Gyula elvégezték a trágyakiholdást, elvetették már az árpát és rozstól is.

A JÁRÁSOK RANGSORA

Az őszi munkák elvégzésében a megyei tanács értékelése szerint a járások versenyében a következő rangsor alakult ki:

MÉG TÖBB NŐI MUNKAERŐT A GÉPÁLLOMÁSOKRA

Hétfőn tartották az első megyei női traktorista értekezletet

A mezőgazdasági gépek megyei tanácsának székházában hétfőn reggel kezdődött az első megyei női traktorista értekezlet, amelynek célja az volt, hogy értékeljék a megyei női traktoristáinak eddig végzett munkáját, megbeszéljék a következő feladatokat, még több női vonjanak be a gépállomásokra.

Az értekezletet Pintér Gyula elvtárs a megyei tanács gépállomási csoportjának vezetője nyitotta meg, majd Dombi Eszter elvtársnő, a megyei tanács gépészeti csoportja politikai osztályának propagandistája tartotta meg beszámóját.

Gépállomásaink a megyében 1948-ban alakultak — mondotta. — Azóta szép eredményeket értek el, és ezt köszönhetjük azoknak az elvtársnőknek is, akik eljöttek traktoristáink. Felvették a harcot azok ellen, akik azt mondták: csak a főzőkanál vajó a nők kezében.

Sok női traktoristánk van a megyében, aki nemcsak hogy teljesítette nyári tervét, hanem túl is szárnyalta.

Ilyenek például Szabó Katalin és Kelemen Erzsébet, a hajdúböszörményi gépállomás dolgozóit, akik nyári tervüket 114, illetve 111 százalékra teljesítették. Ezek a példák azt mutatják, hogy női traktoristáink a termelésben is megállják helyüket.

Ha értékejük azonban a munkát, meg kell állapítani, hogy gépállomásaink vezetői és a párt-szervezetek nem tettek meg mindent, hogy a gépállomásokon dolgozó nőknek biztosítsák a megfelelő munkalehetőségeket, igen sok elvtársnő ment már azért el a gépállomásról, mert nem törődtek velük, nem nyújtottak nekik kellő segítséget. Megtörtént olyan eset, hogy a legrosszabb gépet adták nekik, amellyel férfiak sem boldogultak.

Hajdúsámban volt egy női brigád, amelynek 35-ös traktor adtak olyan terület felosztására, ahova 55-ös traktor kellett volna. A gép így naponta hétszer-nyolcszor is elakadt.

A gépállomás vezetői tudták ezt, mégsem adtak nagyobb gépet. Ennek eredetneve, hogy több elvtársnő otthagya a gépállomást. Előfordult az is, hogy a traktoristákat végzett traktorista nőket megpróbálták mosogatni fogjuk be. Ezen a téren már van javulás, de még mindig mutatkoznak olyan hibák, hogy

nem foglalkoznak a gépállomások vezetői politikai helyetteseikel, a női traktoristákkal, lebecsülik azok munkáját.

Előfordult olyan eset, hogy a női dolgozóknak nem biztosítanak rendszeres szállást, nem adnak nekik rendszeres szakmai és politikai segítséget. Pedig őszi tervüket — és azon túlmenően — a kormány határozatát is — hogy a dolgozók legalább 50 százaléka nő legyen, — csak úgy tudják teljesíteni, ha megfelelő segítséget adnak a traktorista nőknek.

Dombi elvtársnő beszámolója után a hozzászólásokra került sor. Juhász Jolán elvtársnő, a hajdúházi gépállomás brigádvezetője azt a hiányosságot vette fel, hogy

a gépállomás vezetősege női plhenót nem biztosított számunkra és a brigádszűlés rendbehúzásához sem adott kellő segítséget.

Varga Gizella a létleni gépállomásról arról beszélt, hogy a férfiak zenézik a gépállomásokon a nőket. Mint segédvezető: három napja már hogy nem üt a gépen. Sok hozzászólás hangzott el, amelyekből az derült ki, hogy a női traktoristákat nem kezelik úgy, mint ahogy azt megérdemlik. Pedig bizhatunk a nőkben, megállják helyüket. Fülöpné elvtársnő

a püspökladányi gépállomás politikai helyettesét bírálta, aki napokig nem jár ki a területekre, nem segíti a munkát.

Az értekezleten felmerült az őszi munkának az elvégzése is. Ignáth Magda elvtársnő arról beszélt, hogy a derecskei gépállomáson hogyan bontották fel az őszi tervet, a brigádtól egészen a traktoristáig.

A csoportokkal, amelyekkel dolgozunk szoros kapcsolatot tartunk — mondta. — Részt veszünk gyűléseiken, megismerjük problémáikat.

Az egyik traktoristánkat a hajdúszovát Uj Kenyér tiszcsécsébe is beválasztotta.

Ignáth elvtársnő válla, hogy október 6-ig két női traktoristát szervez.

Szabó Irén elvtársnő a debreceni gépállomás brigádvezetője felajánlást tett brigádja nevében. Válla, hogy őszi vetési tervüket öt nappal hamarabb fejezik be és tervüket 102 százalékra teljesítik.

Az értekezlet a kora délutáni órákban ért véget és igen sok segítséget adott a női traktoristáknak további munkájukhoz.

Emlékkünnepély Móricz Zsigmond születésnapján

(Kiküldött tudósítónktól.)

Tiszacsécsé egy kicsiny, tiszaháti falu. Itt született hetvenhárom esztendője, 1879 nyarán Móricz Zsigmond a nagy magyar író. Tíz év telt el halála óta, de soha olyan elő nem volt, mint most, Népi demokraciánk kegyelettel és igaz szeretettel ünnepli a nagy író, a dolgozó nép megindult emlékeztetését. Ez az igaz szeretet, a dolgozó nép megemlékezését fejezte ki halála tizedik évfordulójára alkalmából születésnapján rendezett emlékkünnepély is.

Már a korareggen órákban

özönöttek a dolgozók a nagy író születésnapjára. A nagy megkezdődött az ünnepség ember erdő vette körül a fehérre meszelt zsupfedeles kicsi házat, amelyből küzdelmekkel teljes útjára indult a nagy író.

Az ünnepségre több mint negyven magyar író érkezett Tiszacsécsére. Ott voltak rokonai, játszópajtásai és személyes ismerősei közül is sokan. Fialat írók "vették körül" Papp Mihályt, a "Boldog ember" Józ Györgyét, aki egyébként a nagy író közel rokonágához tartozik. Mások Kerek Ferkóval beszélgettek, aki Móricz Zsigmond dal folytatott személyes beszélgetéseiből idézett, Móricz Virág — az író leánya, — a szülőház udvarán három idős, feketébe öltözött nénikével beszélgetett. Az egyik közülük Papp Gáborné, aki 73 éves kora ellenére gyalog jött át a szomszédos, pár kilométerre fekvő Milótárról, hogy az ünnepségen való részvételével adozzon egykori játszótársára emlékének.

Sokat szalagáltunk játszótársunk együtt Zsigával (így mondták), hiszen egyszóval vagyunk, egy ében születünk. Ha ő is köztünk lehetne... — sóhajtja a székendőjével letörli a szemesarkában megjelenő könnyecskéket.

A beszélgetők elcsendesedtek, megkezdődött az ünnepség, amelyet Györe József elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja szabóosztály-megyei pártbizottságának titkára nyitott meg, majd Nagy Sándor Szifal-díjas és Kossuth-díjas író mondott ünnepi beszédet.

Ha körül nézünk itt, Móricz Zsigmond születésnapján — mondotta — akkor láthatjuk, hogy nagy fiának legmerészebb álmait is megvalósulóban vannak. Kedvenc szavunkkal élve: "túlélésű" azt a népi demokrácia, a kijáratlanság, a hazája miatti kétségbeesés siettetett halálát s íme tíz esztendővel árva koporsója után, csoda történt: "tündérország" lőn nyomorországból, egy a szabadságával élni tudó, öntudatosodó, boldoguló nép áll itt emléktáblája előtt.

Beszéde további részében megemlékezett Móricz Zsigmond kemény harcáról, arról, amit a szegényparasztság felemelkedéséért folytatott a rohadó úri világgal szemben, majd mellátta a nagy író munkásságát s megfogadta, hogy a fiatal író-generáció tanul nagy alkotó példájából.

Az ünnepi beszéd után a községi tanácselnök, Nagy Ignác vette át az emléktáblát, amelyen ez áll: "Itt született 1879-ben Móricz Zsigmond, a nagy magyar író. Meghalt Budapesten 1942-ben." A tiszparti füzesekbe, hogy az ott fejtöltött hatalmas szabadtéri színpadon egy egész délután belőlt káprázatos kulturműsört nézzenek végig. Időközben megérkeztek a Magyarországon tartózkodó külföldi írók is, akik együtt gyönyörködtek a Tiszacsécsé és a környék népével a hajdú-bihari népi együttes, a fejérmegyei, nagykallosi, tiszacsécsi fiatalok tánc és népi zenekarok számaiban.

Este az Állami Falu Színház Urbán Ernő "Tűzkeresztés" című színdarabját mutatta be a szép számmal jelenlévő dolgozóknak. Tíz év múltán egységes és boldogságért vállatvetve küzdő nemzet néz a sírra, amelybe egyik jobb fia szállott, az az író, aki mindig arról álmódott, amit most valósítunk meg. NÉMETHI ÉVA.

LEESIK — NEM ESIK...

Szerdán és csütörtökön Debrecenben szerepel a Magyar Állami Népi Együttes

— Most esik le! — nyomja izgatottan oldalba könyvével ismerősét az egyik néző.

— Mit izgul! Mit izgul! — szólal meg mögöttük valaki méltatlankodva. — Minek kell ekkora felhajrást csinálni, nem látja, hogy oda van kötözve?

— Maga tán látja? — szól közbe egy harmadik. — Jó szemé, ehé!... Ez nem cirkuszi bűvészkedés, hanem művészet.

— Művészet ide, művészet oda. — oda van kötözve...

— De nincs — felel gúnyos nyugalommal a másik.

A méltatlankodóhangú most már kihívóan mondja:

— Hát fogadjunk akkor, ha annyira állítja.

... És fogadna is, ha hirtelen meg nem szakadna ennek a lehetősége. A színpadon ugyanis befesződött az Állami Népi Együttes táncosainak "Üveges tánc"-a, éppen azzal, hogy egy kecses mozdulattal leemelik fejükről a borral felt üveget, amely ott hímabódzott a tánc azzal. A méltatlankodó visszaül a helyére és csak annyit mond:

— Nyertem!

— Hogy, hogy maga nyert? — horkan fel a másik.

— Hát, hogy nem fogadtam magával — kapja a választ, aztán már nevetnek mind a ketten.

Nagyon ügyesek a lányok, olyan felszabadultan, fürgén mozognak, az üveg meg csak áll a te-

jük bubján, mintha tényleg oda lenne kötözve. Nem csoda, hogy ilyen vitákra adnak okot...

Komoly fejlődés jellemzi az alig 2 évvel ezelőtti alakult Állami Népi együttesünket. Ebben nagyban közrejárta az a sok-sok tapasztalat, amelyet a népi demokráciánkban, de különösen a szocializmus hatalmas hazájában, a Szovjetunióban szereztünk. Ott a világ legjobb népi együtteseit láthatjuk. Megismerkedhetünk kiváló munkamódszerekkel, azokkal az elvi és gyakorlati irányelvekkel, amelyek alapján munkájukat végzik. A Szovjetunió Állami Népi Együttesével különösen meleg és szoros barátságot kötött az együttes. Mojszejev elvtárs segítségével szinte felbecsülhetetlen volt számunkra.

Most, hogy hazatért a szovjetuniói és kínai útjukról — újra előtérbe hozták az Együttes tagjai, hogy bemutassák új műsorukat és ezen keresztül, azt a fejlődést, amit, mint az ország első népi együttesétől méltán vár el dolgozó népünk. Előadásait szerdán és csütörtökön este hét órakor tartják a Szabadtéri színpadon, vagy kedvező idő esetén az Arany Bikában. A Bikában esténként két előadás lesz. A bal és balközépre kiadott jegyek a 6 órai, míg a jobb és jobbkozépre kiadott jegyek a 9 órai előadásra érvényesek. Itt lesz az Együttesrel Csenki Imre karnagy és Róbai Miklós koreográfus is, akik kiváló munkájukért ebben az évben kaptak Kossuth-díjat.

Az együttes szerepét nagy érdeklődéssel várják dolgozóink.

Rákosi „lámpái“ Hajdúhadházon

Néhány évvel előbbi

könyvnap alkalmával Nils Béla, a kitünő író jegyezte fel, hogy annakidején, amikor a Szovjetunió falvainak vilámszűrésébe megindult, az egyszerű szovjet paraszok a vilámpáncságot híjes lámpájának emlegettek. Ilyen lámpák ma, Rákosi lámpái, a magyar falvak dolgozóinak irodalmunk alkotásai, a könyvek. Bevilágítják falvaink egykori sötétjét.

Erre gondolok, amikor az MSZT hajdúhadházi negytermében az ünnepi könyvhét megnyitására készülődünk. Este 7 óra van s az érdeklődők, a kultúrát áhító, a tanulni vágyó dolgozók létsége már nem fér a teremben.

Kiny az ablak alatt, a től előtti csoportosulnak és itt is jó, a fény, a könyvek fénye ide is kisugárzik az enyhe kellemes vasárnap estén. Itt vannak a tiszcsécséi vezetői, pedagógusok és iskolások, a tanácsdolgazók és mint mindenütt, ahol igaz ügyről van szó, jelen van elsősorban a Párt.

Bara Miklós elvtárs, a pártbizottság titkára tart megnyitót. Arról az útról beszél a dolgozóknak, amíg a könyv, a kultúra világszága a dolgozók asztaláig eljuthat. Hosszú út volt ez, sokkészsádos. Az ünnepi est előadója, Vilányi János budapesti vendég Móricz Zsigmondról beszélt. Arról az emberről, akinek hite, munkássága egyfajta nagy dolgozó paraszok, dolgozó emberek életével. A könyvről beszélt, amely tanít bennünket és amelyet szeretnünk kell.

A múlt idők írói, ha néha egy-egy községbe léptek, alig volt más gondjuk, mint az, hogyan

ülhettek agyon idejüket a legközelebbi vonatindulásig. Ma már más a helyzet. A hajdúhadháziak vendége, Vilányi János nem fecsérelte az idejét. Egész délután a könyvtár bújta, a községet vilámpáncságot és észrevételeit nem is rejti sába alá. Az ünnepi szavak után építő bírálat következik.

— Ez a közönség, amely a könyvnapra egybegyűlt, azt mutatja, hogy a szocialista kultúrának ma már Hajdúházon is egyre növekvőbb a tábora. Mégis, ha a könyvtári kimutatót megnézzük azt tapasztaljuk, hogy a dolgozóknak csak egészen kis hányada olvas rendszeresen. A könyvtár helyesége, bitorozása és felszerelése sem egészen megfelelő: A javács fokozottabb segítségére van szükség.

Hajdúhadházi nagy születésnapjának, Fazekas Mihály barátságának, a verselgető, zenélgető tudós Földi Jánosnak emléket márványtábla hirdeti egykori lakóházán. Arról azonban már megfontoljuk a hadházi dolgozókat, hogy a református templomkertben lévő emlékművet megóvják a pusztulástól. Élnék beszélgetéssorozat követte az előadó szavai.

Dezso Lászlóné pedagógus Móricz Zsigmond írói arcképezetét számos érdekes érdekesség vonná. Wagner Ernő általános iskolai VIII. osztályos tanuló a magyar írókhoz fordult kérdéssel, irának számunkra sok olyan jó könyvet, mint az Ifjú Gárda és a Légy jó mindhalálig.

Egy másik felszólaló arról beszélt, hogyan terjed ma már egyre gazdagabban a magyar falvakban Rákosi „lámpájának” fénye. Egy öreg néni, aki jel-

szabados előző jöformán írni, olvasni sem tudott, kis unokájával minden nap könyvet olvas. Bundi Margit pedagógus megemlékezett szavakkal beszélt arról, milyen boldog érzéssel emlékezhetek most a csécséiek nagy születésnapján, Móricz Zsigmondról, arról az emberről, akiről akkor érezte először, hogy a kizsákmányolt dolgozó nép szövetségese, amikor régi, a burzsoá rendező szolgáló irodalomprofesszorok így beszélt róla: Milyen kár, hogy ez az ember nem nekünk dolgozik.

Bihari Sándorné, az MNDSZ nevében bejelentette: a jövőben rendszeres könyvismertetőket rendeznek, hogy a szocialista irodalom elterjedését ezzel is segíthessék. Nagy Miklós szövegkötéti alkalmazott arról szólt: őszinte hangon, hogy volt idő, amikor nem szerelte a könyveket. Ma ünnep számára egy-egy új könyv megjelenést. Szükséges azonban, hogy az állami könyvtárvezető végezzen gondosabb munkát a könyvek elosztásakor, mert nagyon sokszor nem azok az irások érkeznek a falvakba, amelyeket kívánunk és amelyekre elsősorban szükség lenne. Fényes Jenőné arról szólt, hogy Hadházon is van nagyon sok jó olvasója, az iskolás gyermekek is számtalanszor cirkuszfalvára áldoznak könyvekre, a könyvtár azonban nem mindig akkor van nyitva, amikor a dolgozók ráérnének az olvasásra vagy kölcsönzésre.

A Gazdag vita a tanulmányok terjedésére nagyban segíti majd a hadházi olvasómozgalmat további szép fejlődését.

(b. l.)

